

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

12. tripartita. 1. pars explicat, cur abesse voluerit Christus Discipulos. 2. cur mirentur Discipuli eum alloqui mulierem. 3. cur nemo ausus sit interrogate: Quid loqueris cum ea?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

psal. 8.

psal. 41.

isa. 43.

psal. 34.

psal. 84.

amoris. Hæc est *Vox Domini preparantis cervos*, vel *preparantis cervas*, ut alia Lectio habet, Cito enim hæc cervam preparavit, eiusque pedes perfecit, ad eundem ad vitæ Fontem, ita ut possit dicere: *sicut desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus.* O felix vox: Ego sum qui loquor tecum, illam vocem antiquam cum consolatione & gaudio menti rememorans: Ego sum, ego sum ipse, qui deleo iniquitates tuas: propter me & peccatorum tuorum non recordabor. Et rursus: Ego sum, ego sum Dominus, & absque me non est Salvator. Dum enim dicit Dominus huic Samaritanæ: *Ego sum, qui loquor tecum*, idem est, ac si cordi ejus diceret: Ego sum salus, via, pax, gloria tua. Prius loquebatur tecum Satan, Caro, Mundus, suis te demerens illecebris: nunc illum solum audire debes, qui est sapientia, justitia, sanctificatio & redemptio tua: ego autem sum, qui loquor tecum. Quando alloquitur Iesus animam pro conversione sua, quam efficaciter loquitur! Dicit Paulo: *Ego sum Iesus*: & cum mire convertit paucis his verbis. Dicit Judæis: *Ego sum*, & omnes proferunt retrosum. Dicit discipulis post Resurrectionem: *Ego sum*, & omnem abstergit timorem ac trepidationem, erigit in spem, pacem eis confert & lætitiâ. Loquere, Domine, animæ meæ, & dic: salus tua ego sum, Dic illi: *Ego sum, qui loquor tecum*. Loquere, & sic ut audiam quid loquaris in me, quoniam loqueris pacem super eos qui convertuntur ad cor: Loquere mihi remotis arbitris, loquere apud Fontem, & pota animam sitientem, ut à te non recedat vacua & sterilis, sed irrigua & plena, plenitudine gratiæ & veritatis.

LECTIO XII. TRIPART.

Et continuo venerunt discipuli ejus, & mirabantur, quod cum muliere loquebatur.

PARS I. Cur in colloquio cum Samaritanæ discipulis abesse viderit.

Occulta peccata sic corrigenda, ut peccatis fama non laedatur.

Primo est hic notatu dignum, quod Dominus: agere volens cum Samaritana peccatrice (quia de eius peccatis agere oportebat, & vitam ante fordiam arguere & detegere, alluciendo eam ad confessionem flagitiorum præteritorum) noluit discipulos suos adesse, ne hoc ei rubori foret, aut confusioni. Sed abierant illi ad cibos emendos in civitatem. Hoc autem fiebat speciali Dei dispositione, ut huic soliloquio Christi & mulieris, quod maximum erat momenti ad eius conversionem, daretur occasio nemine impedimento præstante. Docet ergo nos hæc ratio, & hoc suo exemplo Christus, sic esse corrigenda occulta illorum peccata, ut peccatis fama & opinio non lædatur, quando utrumque simul fieri potest. Aliquando enim bonum publicum postulat, ut privata etiam & occulta peccata publice propaleantur, & arguantur, ac plectantur. Sic S. Petrus invenitur in Ananiam & Saphiram, qui occulte sibi detinuerant, de pretio agri venditi,

ita ut in conspectu totius multitudinis expiraret. *Publican.* Hoc nimirum factum fuit ad terrorem novellæ Ecclesiæ, & ad disciplinam in ea ab initio sanctam. *Sept. psal. 110.* *calta pte. et argua. vnt dicit.* Sed ut eam nullus vel occulte audere violare, & Spiritui S. mentiri, ut interpretantur SS. Patres inter quos S. Cæsarius Nazianzenis frater Dial. 5. sic interrogat: *quare S. Petrus enormiter ipse lapsus, veniam consecutus, veniam quoque non dedit Anania & Saphira, sed in una hora utrumque verbo occidit? Videtur namque exiguus esse lapsus, respectu illius abnegationis. Aurum enim absconderat: propterea non alienum. Vel etiam si alienum fuisset, non est par peccatum, privatæ rerum parum quid absconderat, & abnegasse IESUM.* Respondet huic quæstioni Cæsarius his verbis: *Non est demerita primarii illius adversus fontes terror, sed præsentia disciplina, plurima mortalium sonantis vitia.*

Sic idem S. Petrus insurgit acriter adversus Simonem Magum, qui rudis adhuc in Christiana doctrina, obtulerat pecuniam, ut haberet potestatem donandi S. factum. Inflammatum enim irâ Petrus, vult hoc ab omnibus sciri, & propalari, minaturque ei publicè perditionem, ut omnes eius sequaces terreat: *Pecunia tua tecum sit in perditionem, quoniam existimasti donum Dei pecuniâ possideri. Non est tibi pars, neque fors in sermone isto: cor enim tuum non est rectum coram Deo, in felle amaritudinis & obligatione peccati video te esse.* Quid acerbius? Nempe Petrus, tanquam Ecclesiæ Caput, novat in pecunia latere jaculum, quod Ecclesiam ipsam posset perdere, & à S. sancto initiatam eius disciplinam. Si antiquitus in pomo latuit venenum. Adamum inficiens, & ejus posteros: Sic in pecuniâ latebat virus, Ecclesiam totam cum capite infecturum, nisi jam exordio reticeretur. Hoc S. Clemens satis significavit, dum ex ore S. Petri lib. 6. Constitut. cap. 7, sic pronuntiavit: *Voluntas diaboli erat, ut ipsum Adamum post degustatum cibum interdum promissa immortalitate privaret: Sic & nos pecuniâ delinens dono Dei privare volebat si hæc permutatione factâ donum Spiritus sancti, quod estimationem superat, nummâ addiderimus.* Ideo igitur hæc in re adeo se verè se gerit S. Petrus, delictum suum publicans & perditionem comminans. Sic & ipse Dominus austerè & impeniosè egit: (qui aliàs leniter) dum eiecit vendentes & ementes de Templo, quia pro futuris Temporibus documentum exhibebat in Ecclesiastica disciplina servandum. Hoc tamen ibi notatur, quod dicitur: *Capit eiecere vendentes & ementes in Templo.* Non enim omnes adhuc eiecit fonte: & si univèrsè eiecerentur, pauci relinquerentur, quia negotiantium, venditorumque & emptorum numerus, multum in Ecclesia creverit.

Sed hæc specialis sunt divini dispositionis & justitiæ exempla, propter disciplinam quandoque severè exhibendam. Interim Christus Dominus ut ostendat peccitantes allucendos, & suaviter recipiendos benignissimè ait erga hanc Samaritanam, *Sive:*

hinc remotis omnibus discipulis eam alloquendo, sive admonendo cum omni suavitare detectis ejus peccatis, sive sese manifestando sine velo, & nihil austerum ei præcipiendo. Hæc considerans S. Dionysius in epist. ad Demophilum, per sapientiam sibi datam cum redarguit, quod penitentem quempiam, qui à Fide defecerat, prohibuisse recipi, & ad sacerdotis pedes prostratum abstraxisset, zelo non secundum scientiam, sic enim ibi ait: Non habemus Pontificem qui non possit compati infirmitatibus nostris, sed ipse innocens, non erumpet, neque clamabit. Misit enim est, & propitiatio pro peccatis nostris. Quapropter non recipimus; ò Demophile, tuos zelantes impetus, etiam si decies milles resumas Phineem & Eliam: cum audierimus illa que placebant & displicebant benigno IESU à Discipulis ejus qui fuerunt in carni commoratione participes mansueti & benigni eius spiritus: Docere enim, non cruciare oportet ignorantes sicut & cæcos non cruciamus, sed manducamus. Hæc ille.

Igitur Christus Dominus docere volens, hæc ignorantes non cruciare, volensque manducare hæc cæcam & errantem, seorsum alloquitur eam, ne ei cruciatus videatur vel sola sui peccati coram aliis manifestatio, aut correctio. Ideoque dicimus providentiâ speciali factum fuisse, ut Discipuli abesse...

tur cum muliere, nõ verò dicitur, eam muliere illa, vel cum muliere tali, &c. Ita, locutio cum muliere videtur causa admirationis. Monentur ergo hic illi quibus ex officio incumbit mulieres alloqui, quantum potest fieri, alloquantur eas ad eorum salutem in loco patenti & publicè, tollaturque sic omnis sinistra opinio. Huc referunt sacri Doctores, quod Christus Mariam Magdalenam pedes ejus exoculari volentem, mox à resurrectione, haud permiserit, donec cum aliis mulieribus eam invenit: quasi hoc exemplo docere voluerit, haud facillè agendum cum mulieribus remotis arbitris, etiam de his quæ salutis sunt.

Dixi non facillè privatim cum mulieribus agendum; nam quandoque ex speciali spiritus instigatione, viri sancti in domo impudicarum mulierum hospitati leguntur, ad salutem & conversionem earum. Notum est ex historia S. Domini, quomodo hospitatus sit per Quadragesimam, in domo quadam, ubi mulieres nonnullæ impudicitæ vacabant, easque verbo salutis; exemplo conversationis, austeritate jejuniæ & humicationis, aliisque poenitentiae operibus ad castimoniam traduxerit, & ad obsequium perfectum divinæ servitutis.

Notum etiam est quomodo S. Paphnutius Thaidem meretricem converterit, ad eam accedens, & in conclave secretum eam subsecuens, quasi luxuriæ consummandæ gratiâ: revera autem captans, occasionem divinæ presentiae ei representandæ, & ad ejus gratiam eam pertrahendæ. Quod & fecit efficacissimè, ut diximus in Horto Pastorum, tract. 2. l. 1.

Sed hic non est prætereundum, quod de Aframeretrice, tanquam altera Samaritana. Historicæ tradunt sævientem persequutione, Narcissus Episcopus venit Augustam Vindellicorum, & nesciens quò diverteret: cum Diacono suo Felice ingressus est ad Afram meretricem. Illa putans turpitudinis studio eos venire, parat cenam, & omnia pro more, cum tribus impudicis puellis suis, Episcopus veniens ad sumendum cibum, orare cepit & psallere. Afraque tale quid non viderat, stupens rogat, quis sit; dicitque esse Episcopum Christianorum. Mox pedibus ejus advolvitur, & ait: Vnde tu hinc Annesis, quod me turbior in urbe non reperitur? Cui Narcissus: Salvator ab impurissima tactus muliere inquinari non potuit: sed sordes ejus omnes expiavit, nec mirum, quia & splendor solis in cloacâ manet intaminatus. Tu filia suscipe lumen vite, & fidei; ut omni fide purgas a postis ad meum introitum perpetuam gaudere claritate. Dicit ei Afram: Plura admisisti peccata, quæ sunt plus castitatis mei, quomodo expiabor? Respondet Narcissus. Crede, baptizare, salva eris. Tunc illa advocans puellas, dicit: Hic qui ad nos venit, Christianorum Episcopus est, & dixit mihi: Si credideris, & baptizata fueris, salva eris. Quod vobis videtur? Eunomia, Digna, Eutropia res-

Exempla sanctorum cum mulieribus agentiam ad earum conversionem.

1.

2.

3.

Savins & alii, s. 44. g. ff.

Pars II. Secundo notatu dignum est, quod dicitur: Mirati sunt Discipuli, quod cum muliere loqueretur. Si quæras à S. Chrysothomo, quæ fuerit hujus admirationis causa? Respondet: Mirabantur Discipuli facilitatem & incredibilem Christi humilitatem, quod tam clarus, & tanti hominis, pauperem & Samaritanam mulierem benignè alloqui non dedignaretur. Si quæras à S. Thoma rationem ejusdem admirationis Respondet: Mirabantur quod cum alienigena loqueretur. Sciebat nempe non couri ludæos Samaritanis. Sicut ergo mirabatur primùm fecmina illa, quod à se Samaritana potum peteret Christus: ita discipuli mirabantur, quod sermonem continuaret cum Samaritana. Non tamen aliquid finistrum cogitant, sed quia insolitum erat Christo loqui cum mulieribus præter eas quæ sanguine sibi junctæ erant & noxæ, ideo mirati sunt tanquam aliquid novum, quod cum hac ignota misceret colloquia.

Si quæras à S. Cypriano rationem ejusdem admirationis: innotat ipse admiratos fuisse, quod remotis arbitris fecmina alloqueretur. Et hoc loco utitur Cyprianus, ad probandum esse vitandum consortium cum mulieribus. Sic enim ait lib. de insinuatione Clericorum: De Apostolis breviter probari potest: quantum eum fluxa familiaritas potuit displicere qui compulsi sunt & de ipso Domino loquente cum femina dubitare, nisi ipsos majestatis notitia probata compefceret, sicut Evangelista refert dicens. Inter hæc venerunt discipuli ejus, & mirabantur quod cum muliere loqueretur. Adverte, quod simpliciter dicitur

Resp. 1. D. Tho. in c. 4. Ioan. Resp. 2.

Resp. 3.

Vitandum mulierum consortium

ponderunt : Tu nostra Domina es sicut te scilicet sumus ad inquinamenta sequemur ad impetrandam peccatorum veniam. Dum hæc conserunt, nox advenit, Episcopusque cum Diacono totam noctem orando & psallendo transiegit. Fecit idem Afra cum puellis. Orto Sole, advenere satellites, inquirentes hos Christianos. Illa abscondit eos, abiitque ad Matrem suam Hilariam, & dixit : Episcopus Christianorum venit ad me, & tota nocte expendens manus ad Deum, nos secum voluit orare. Sub pulorum cantum extincta est candela, properans que accendit, non potui. Dixit vero ad me Diaconus ejus : Noli expetere lumen quod extinguere potest, videbis mox lumen quod non potest extinguere. Et dixit Episcopus : Veni lux mea calitius, ostende faciem tuam, & salvemur. Mox apparuit fulgur e caelo, permanlitque lux illa donec aurora prodiret. Cumque suas sic absolvisset preces, iussit nos diceret. Amen sic sentim te subduxit splendor ab oculis nostris, & dixit : Magna te injuria affecti, Domine ad me diversis, sum enim peccatrix & impura nimis. Respondit : Quo me misit Dominus, illic ingressus sum. Deinde manè venerunt qui eos comprehenderent. Ego vero abscondi eos sub lino, sed timeo ne seruentur lumen, & eos trahant ad supplicium. Si vis, adducam eos ad te, Promiserunt enim mihi, me efficere Christianam, & expianda baptismo omnia pecca mea. Exhilarata est Hilaria, dicens : Praestet hoc mihi Christianorum Deus, ut hæc mihi salus & purgatio contingat per baptismum. Filia, roga ut veniat nocte ad me. Venit ergo ille, & Hilaria ad pedes provoluta, dicebat : Obsecro ut cures me mundari à peccatis. Cui Narcissus : Beata est fides tua, que ante auditum Dei verbum credidisti, & veritatem Dei, quam per verba prædicationis vix cognoscunt homines, in tua mente fundasti præparare ergo vos hæc hebdomadâ per preces & jejunium, octavo die expiabitini, eritis que à peccatis puri, instar infantium. Tunc Hilaria aperuit ei omnem animæ suæ statum, dixitque : Parentes Cyprii huc venire cum sacris Veneris, Venu autem colitur ab illis feminis que se foratationi dant. Ideo filiam meam sacris Veneris dicavi opere meretricio. Narcissus hæc audiens, ingemuit, & illachrymans dixit Diacono : Floremus, & rogemus, ut ubi abundavit iniquitas, superabundet gratia. Cumque orasset cum lachrymis, apparuit Æthyops nudus & horridus, toto corpore lepræ sanie scatenus, cum mugitu egrediens. Baptizata est ergo Afra cum cognatione suâ, mutataque est ejus domus in Ecclesiam, quia multi clam veniebant, & convertebantur. Postmodum & ipsa martyrium subijt cum fervore. Cum enim Iudici esset præsentata, & interrogaretur : Quid est quod sacris Veneris post habitum in novam superstitionem te inducis? quidve tibi commune cum Christianorum sacrificiis? Respondit ipsa : Dominus Iesus dicit se ob peccatores venisse, & cum ille manducavit, ut misericordiam vemo despiciat. peccatrix etiam mulier lachrymâ lavit pedes

ejus & mulierem adultæram dimisit, ut ultra non peccaret cur non sperem ad eam misericordiam? indigna quidem sum ut sacrificium offeram, immaculatam tamen offeram me ipsam, ut corpus per quod peccavi, penas luat, & sic abluatur.

An non tibi videtur colloquium istud Narcissi cum Afra, simile colloquio Christi cum Samaritana? Vtraque meretrix erat : utraque nihil minus cogitabat, quam de salute & conversione animæ. Hæc accedit Christus, istam accedit Narcissus, Christus alloquitur Samaritanam de aqua quæ lumen extinguit, & nunquam perit. Narcissus alloquitur Afram de lumine quod tenebras discit, & nunquam extinguitur. Ad illam aquam sibi propositam Samaritani aspirat, & tandem pertingit. Ad illam lucem sibi propositam tandem pertingit & Afra, per illuminationis sacramentum, hoc est, per Baptismum. Felix ergo utrobique colloquium, felix utrobique mulier; hæc illuminata luce gratiæ, illa potata aquâ vitæ. Ne mireris quod cum impura muliere loquitur Narcissus, quandoquidem cum muliere impura locutus est Christus. Sed utique loquitur de puritate : utraque verbum & verbi præconem excipit cum reverentia & honore, ideoque utraque participat de divina benedictione.

Non sic quædam mulieres, de quibus in via S. Jacobi Nisibitæ. Hic religiosus & solitudinis amator, cum in Persidem veniret & circa fontem quendam (ut Christus apud fontem Samaritanæ) pertransiret puellæ quæ pannos lavabant, & velles pedibus emundabant, nec habitum transeuntis, nec ejus gravitatem sunt reveritæ : sed per fricta fronte, im pudens oculis, divinum hominem adpiciebant, nec capita operientes, nec vestes quas fuscinerant demittentes. Hoc ægrè ferens Vir Dei fontem male dixit, & mox fluentem evanuit. Puellarum quoque impudentiam castigavit, canis eam efficiens capillis. Illæ videntes fontem effluxisse, seseque intuentes invicem, & agnoscentes capillos suos canos, in urbem festinarunt, & quod gestum erat nunciatur. Ille multorum rogatus precibus, fecit ut rursus Fons fluere : sed quia non accesserunt illæ puellæ ad ipsum, reliquit eis canitrem, documentum futurum, & divinæ virtutis monumentum.

Tertio notatu dignum est, quod de discipulis Cur non dicitur : Mirabantur Christum loqui cum muliere; Nemo tamen dixit : Quid quæris aut quid loqueris cum ea? Vbi docemur, nec iudicare suilliter, gare quæ nec curiosè de rebus alienis inquirere. Discipuli ergo non iudicaverunt temere, sicut potuissent aliqui imitatores Phariseorum, si hinc adfuisset, dicens : Ecce socius publicanorum & meretricum. Si hic verbum adfuisset Propheeta, scire utique qualis esset mulier hæc, nec quia peccatrix est. O quam multi erant temere iudicando, licet sibi videantur quædam signa quasi aperta cernere ! Quis Ioseph non suspicaretur adul-

Colatit Samaritanæ cum Afra.

Sarim et alii, 92.

Cum mulieres

Præ III

Cur non dicitur : Mirabantur Christum loqui cum muliere; Nemo tamen dixit : Quid quæris aut quid loqueris cum ea? Vbi docemur, nec iudicare suilliter, gare quæ nec curiosè de rebus alienis inquirere. Discipuli ergo non iudicaverunt temere, sicut potuissent aliqui imitatores Phariseorum, si hinc adfuisset, dicens : Ecce socius publicanorum & meretricum. Si hic verbum adfuisset Propheeta, scire utique qualis esset mulier hæc, nec quia peccatrix est. O quam multi erant temere iudicando, licet sibi videantur quædam signa quasi aperta cernere ! Quis Ioseph non suspicaretur adul-

Tom quem videt à Domina sua accusatum, pallium in testimonium exhibente? Quis idem non suspicaretur de Susanna accusata à senioribus & iudicibus populi? Patuit tamen postmodum utriusque castitas & innocentia.

Exemplum temere iudicantis.

Notabile admodum est quod referunt Vita Patrum p. 1. de Vitalio monacho. Hic quandoque ingrediebatur prostibula, ut meretrices commoneret, & turpi quaestu avocaret; pecuniaque pacificabatur cum eis vel unius noctis contineciam. Ipse interim in angulo quo preces pro eis continuas fundebat cum lachrymis. Quodam egredienti illi de prostibulo, occurrit quispiam, & colaphum impetit, dicens: *Vsquequo, illoso Christi, non emendas te ab his nequitis?* Mox vero à Dæmone correptus fuit ob temerarium iudicium, & injuriam factam Viro sancto: nec potuit liberari à Dæmone, nisi per illum quem percussisset temerarij. Nam ubi agnovit culpam suam, ejus oratione sanatus est, & liber redditus. Quapropter postmodum in cellula Viri sancti inventum est hoc scriptum: *Viri Alexandrini, nolite ante tempus iudicare, donec veniat Dominus.*

Sicut verò Discipuli nihil hic temere vel finitè judicaverunt aut dixerunt; sic nec curiosè sese gerunt inquirendo quid Dominus loqueretur cum muliere, quamvis proprium sit admirantium aliquem effectum, scire velle causam, & rationem ejus. Sed ab hac curiositate sese continerunt, omnia in Magistri voluntate referentes, & quæ ad se non spectabant, haud curiosè investigantes. Quapropter S. Basiliius in regulis suis disputans c. 48. dicit hic condemnari curiosos, qui quæ ad se non pertinent, investigant sollicitè, & scire volunt non sine inquietudine.

Ecl. 21.

De his dicebat Sapiens: *pes stulti facilis in domum proximi.* Hoc est; ejus mens & oculus abit facile ad aliena consideranda, negligit propria. Plutarchus lib. de curios. hos dicit esse similes mulieri cuidam, cui nomen *Lamia*: quæ quoties volebat domo egredi, oculos accipiebat, & capiti inferebat; cum verò domi ageret, in arca illos recludebat. Sic caeca domi erat, foris videns. Hoc finxerit Poëtæ ad carpendum curiosos; sunt enim huic mulieri similes. Dum foras egrediuntur, ferunt secum centum oculos, ut aliorum vitia & negotia, immò & secreta scrutentur: apud se verò cæci sunt, & sua non vident. Hos curiosos exploratores actionum proximi, & postmodum iudices temerarios, sic monet S. Bernardus. serm. 56. in Cant. *Cave alienæ conversationis esse curiosus explorator, aut temerarius iudex: etiamsi perperam quoddam deprehendas, nec se iudices sed proximi magis excusa: Excusa intentionem si magis non potes, puta ignorantiam, puta subreptionem. Addece possimus, quòd Christi ipse inquietos nimis & curiosos interrogatores videatur retundere, dum Petro interroganti de Ioanne, *Hic verò quid?* Hoc est, quem vitæ sortiturus est exitum? Respondet: *quid ad te tu me sequere.* Quali*

Curiosus Lamia simili.

dicat: *Audisti, Petre, quæ ad te pertinent, quid aliena quærit? cur divina providentia secreta rimaris? Respice in tuam vocationem, non in alienam: ego de alio curabo. Si hic manet, mihi manet: si non manet, mihi non manet; quid tua refert?* Vtinam hanc sententiam attendant nimis anxii & curiosi in his quæ aliis concernunt, & in suam ipsi vocationem sedulo respiciant, sicque de se satagant, ut Christum perfecte sequantur.

LÉCTIO XIII. TRIPART.

Reliquit hydriam suam mulier, & abiit in civitatem, &c.

Primus fructus doctrinæ Christi in hac muliere elucescit, in eo quòd prioris sitis & aquæ obliviscitur, quodque hydriam ibi & funem relinquit. Nempe auditio verbo Domini, fidem tanti sibi revelari mysterii concipiens, multum mutata est ab illa quæ erat in principio. Quæ enim nec parum aquæ Christo propinare voluit, jam propter eum & hydriam relinquit & funem. Et cui toties venire ad fontem, etiam ut sibi aquam hauriret, grave videbatur; nunc etiam sine aqua ad civitatem abire, & rursus ad fontem apud quem Christus manserat, redire per se ipse illi est. Nempe verbi divini sincera mente concepti mirabilis est efficacia, quæ corda dura emollit, & inedulam mentem, rebellemque voluntatem citò & potenter ad se convertit.

PARTE. Fructum doctrinæ Christi est se, hydriam relinquit ostendit.

Cæterum, quòd ibi relinquit hydriam, quamvis literaliter dicit posset quòd in usum Christi & discipulorum ejus, qui ad venerant cum cibo è civitate, eam reliquerit: ramen passim SS. Patres & Interpretes mysterium hic agnoscunt, & nostram significationem aperiunt. Volunt enim significari, quòd qui Christum verè gustent, & ab eo aqua viva potantur, soleant oblivisci eorum quæ prius male studebant, nihil aliud desiderando quam voluntatem Dei adimplere. An non S. Paulus sciens sanguinis & cædis Christianorum, mox ubi Christi voce monitus aquæ vivæ guttam percepit, obliviscitur priorum, & Domino inquit: *Domine, quid me vis facere?* An non S. Mattheus avaritiæ sitim patiens, vocatus à Christo ut gustaret aquam vitæ, mox secutus est, relinquens omnia illa quibus inhærebat? Relinquit igitur sicim præteritæ cupiditatis, qui verè ad Deum convertuntur. *Relinquant hydriam*, quæ potum solebant dare Sathanæ, ut poterant à Deo aqua vitæ, *Relinquant hydriam*, id est, onus peccatorum, ne amplius sint onerati, accedentes ad eum qui dicit: *Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos.* Relinquant hydriam & onus Babylonis, sive confusionis, cum liberate confessionis, ut subleventur & reficiantur. *Relinquant hydriam & onus Damasci*, sive onus sanguinis, ut purificentur à peccatis sanguinum, per aquam vitæ & sanctificationis *Relinquant hydriam*, &

Relinquit hydriam est relinquitur peccatum.

Matth. 10.